

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea articolului 1 din Legea nr. 72/2020 privind unele măsuri de susținere a călătorilor și a agenților economici din industria turismului pentru atenuarea efectelor negative generate de situația epidemiologică (COVID-19)
(nr. 382 din 02.12.2021)

Examinând proiectul de lege menționat prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. Potrivit notei informative la inițiativa legislativă, adoptarea proiectului de lege reprezintă o soluție pe fondul problemelor cu care se confruntă unele agenții de turism și turoperatorii locali cauzate de închiderea hotarelor în legătură cu situația epidemiologică (COVID-19) și suspendarea operațiunilor de către cel mai mare partener al pieței naționale pe destinația Grecia, turoperatorului străin Mousenidis Travel Greece, care la moment este în instabilitate financiară. Pentru acest motiv, se propune ca la serviciile de călătorie aferente turismului emițător cu țara de destinație finală Grecia încheiate până la data de 17 martie 2020, să fie prelungit termenul de restituire a plăților către călători până la 30 septembrie 2022, pentru a asigura agențiile de turism și turoperatorii locali cu timp suplimentar pentru depășirea situației create în jurul turoperatorului străin Mousenidis Travel Greece.

4. După conținutul său normativ, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 72 din Constituție.

5. Dat fiind, că potrivit art. 5 din Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, politica de stat în domeniul turismului este elaborată de Ministerul Economiei, iar unul din

obiectivele acestuia constă în dezvoltarea integrată, echilibrată și durabilă a turismului intern și internațional considerăm necesar examinarea proiectului de lege în cadrul acestei autorități cu prezentarea avizului în acest sens.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative

Prin proiectul de lege supus avizării se propune modificarea Art. 1 din Legea nr. 72/2020 privind unele măsuri de susținere a călătorilor și a agenților economici din industria turismului pentru atenuarea efectelor negative generate de situația epidemiologică (COVID-19) (în continuare, Legea nr. 72/2020), care ar prevedea următoarele:

1) În cazul contractelor privind pachetele de servicii de călătorie și **contractelor de intermediere a acestora**, aferente turismului emițător cu țara de destinație finală Grecia, încheiate sau **intermediate** până la data de 17 martie 2020, dacă călătorul sau **intermediarul de pachete** are dreptul la restituirea plăților efectuate ca urmare a rezoluțiunii contractului sau în alt temei, organizatorul sau alt profesionist este obligat să restituie călătorului sau **intermediarului de pachete** plățile respective nu mai târziu de 30 septembrie 2022.

2) Pentru pachetele de servicii de călătorie aferente turismului emițător cu țara de destinație finală **exclusiv** Grecia încheiate până la data de 17 martie 2020, dacă călătorul are dreptul la restituirea plăților efectuate ca urmare a rezoluțiunii contractului sau în alt temei, organizatorul sau alt profesionist este obligat să restituie călătorului plățile respective nu mai târziu de date de 31 decembrie 2021.

Referitor la prima ipoteză juridică, Legea nr.72/2020 a instituit unele măsuri de susținere a călătorilor pentru atenuarea efectelor negative generate de situația epidemiologică (COVID-19) pentru toți agenții economici din industria turismului. Propunerea de a răsfrânge prevederile Legii nr. 72/2020 doar asupra pachetelor de servicii de călătorie și contractelor de intermediere a acestora, aferente turismului emițător cu țara de origine finală Grecia, urmează a fi analizată în contextul existenței și altor agenți economici din industria turismului care la moment se confruntă cu aceleași probleme de restituire călătorilor a plăților efectuate ca urmare a rezoluțiunii contractului sau în alt mod.

Considerăm, că această propunere urmează a fi examinată în cadrul Agenției de Investiții, în domeniile de activitate a căruia se enumeră promovarea turismului (a se vedea, pct. 7 subalin. 4) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Investiții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 322/2018), precum și de către Asociația Națională a Agenților Economici de Turism din Moldova. Ar fi binevenită prezentarea unei informații în partea ce ține de situația agenților economici din industria turismului, care va servi drept temei la stabilirea subiecților asupra cărora se vor aplica prevederile noilor reglementări.

Cît privește ipoteza a doua, această propunere ridică mai multe semne de întrebare, care se rezumă la următoarele:

1. Stabilirea subiecților asupra cărora se extind/se vor extinde prevederile Legii nr. 72/2020.

După cum rezultă din dispozițiile Art. 1 din Legea nr. 72/2020, de măsurile de susținere acordate prin această Lege, beneficiază toți călătorii și agenții economici din industria turismului, indiferent de țara cu care au fost încheiate contracte privind pachetele de servicii de călătorie. Din conținutul Art. 1 din Legea nr. 72/2020, se poate concluziona, că de aceste privilegii au beneficiat toți agenții economici din industria turismului, inclusiv și acei care au încheiat contracte de intermediere, aferente turismului emițător cu țara de destinație Grecia. De aceea, nu este clară poziția autorilor, de a include o normă expresă doar pentru contractele încheiate cu Grecia.

În plus, excluderea prevederii generale din conținutul Art. 1 și introducerea unei norme exclusiv pentru contractele încheiate cu Grecia poate să genereze incertitudini, în situația în care de această normă beneficiază toți călătorii și agenții economici din industria turismului, iar termenul de acțiune a căreia expiră la 31 decembrie 2021.

2. Termenul stabilit pentru restituirea plăților efectuate ca urmare a rezoluțiunii contractului sau în alt mod.

Norma actuală a Art. 1 din Legea nr. 72/2020 prevede, că „în cazul contractelor privind pachetele de servicii de călătorie încheiate până la data de 17 martie 2020, dacă călătorul are dreptul la restituirea plăților efectuate ca urmare a rezoluțiunii contractului sau în alt temei, organizatorul sau alt profesionist este obligat să restituie călătorului plățile respective nu mai târziu de data de **31 decembrie 2021**”.

Autorii propun reglementarea unui text similar, doar cu preferință pentru pachetele de servicii de călătorie aferente turismului emițător cu țara de destinație finală exclusiv Grecia, propunând restituirea plăților respective tot la acea dată, nu mai târziu de **31 decembrie 2021**.

După cum rezultă din propunerea înaintată în raport cu norma actuală a acestui articol, rezultă că agenții economici care au încheiate contracte cu Grecia, vor beneficia de aceste măsuri doar pentru o scurtă perioadă de timp (vreo câteva zile, în dependență de perioada examinării acestui proiect de lege). În acest context, este neclară propunerea autorilor de a introduce o normă care va avea aplicabilitate doar pentru o scurtă perioadă de timp.

3. Termenul de examinare și intrare în vigoare a legii.

Realizarea termenului de 31 decembrie 2021 propus pentru restituirea plăților efectuate ca urmare a rezoluțiunii contractului privind pachetele de servicii de călătorie încheiate până la data de 17 martie 2020 aferente turismului emițător cu țara de destinație finală exclusiv Grecia depinde de momentul de examinare și de adoptare a proiectului de lege. Procedura legislativă prevăzută pentru examinarea proiectelor de legi presupune o perioadă, care durează în timp. Chiar și în situația în care proiectul de lege va fi examinat și adoptat până la data de 31 decembrie 2021, există o perioadă pentru care legea urmează a fi publicată, necesară pentru ca legea să intre în vigoare.

Drept rezumat, conchidem că Legea nr. 72/2020 a fost adoptată pentru o anumită perioadă de timp, termenul de acțiune a căreia fiind stabilit până la 31 decembrie 2021. După conținutul său, norma cuprinsă la Art. 1 din Lege poartă un caracter general, care se aplică tuturor agenților economici din industria

turismului, inclusiv și pentru contractele privind pachetele de servicii de călătorie încheiate cu Grecia.

De aceea, întru asigurarea stabilității raporturilor juridice, precum și ținând cont că norma Art. 1 din Legea nr. 72/2020 este în vigoare și produce efecte juridice până la data ieșirii din vigoare a acesteia (31 decembrie 2021), iar de măsurile de susținere instituite prin această lege se bucură toți călătorii și agenții economici din industria turismului, apreciem necesar excluderea propoziției a doua din textul modificator.

Cât privește propunerea de prelungire a termenului de restituire a plăților pentru rezoluțiunea contractelor pentru pachetele de servicii de călătorie până la 30 septembrie 2022, această propunere poate fi acceptată în condițiile examinării și adoptării proiectului de lege până la data de 31 decembrie 2021, adică până la data ieșirii din vigoare a Legii nr. 72/2020.

În cazul în care nu va fi modificată Legea nr. 72/2020 până la data de 31 decembrie 2021, în corespundere cu art. 74 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, acțiunea acestei Legi va înceta pe motivul expirării termenului de aplicare a acestuia, iar propunerile înaintate vor putea constitui obiectul de reglementare în cadrul unui nou proiect de lege.

Ion Creangă
Șef Direcție generală